

Ф. № 223

Оч. № 1

Ж. № $\frac{282}{4}$

Свіда

Василь Іванович
- український ра-
дянський скульп-
тор, різьбяр, за-
суджений діяч
мистецтв УРСР.
| 1928 - 1968 |.

СВИДА ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ

український радянський скульптор-різьбяр, заслужений діяч мистецтва УРСР

/1913 -

(назва фонду)

ФОНД № 223

ОПИС № 1

(назва опису)

/ 1928 - 1968 рр. /

(кращі дані документальних матеріалів)

ПЕРЕДМОВА.

Василь Іванович Свида український радянський скульптор-різьбяр народився в с.Пацкановому, нині Мукачівського р-ну на Закарпатті. Основи професійної освіти здобув у художньо-ремісничій школі в Ісені під керівництвом відомого різьбяря В.Фуліка.

Після закінчення школи В.Свида працював як майстер-різьбяр у майстерні І.Павлищенця в Ужгороді, а пізніше - у майстерні художніх виробів з дерева, якою керував А.Демчик.

У пошуках роботи молодий майстер змушений був переїхати у Брно /Чехословаччина/, де вісім років працював у майстерні фірми "Брати Котрбові" під керівництвом Германа Котрби, нині лауреата Державної премії Чехословаччини. Саме його Василь Свида вважає своїм вчителем.

Після возз'єднання Закарпатської України в єдиній Українській Радянській державі В.Свида остаточно оселився в Ужгороді, де зміг остаточно присвятити себе улюбленій справі художника-професіонала.

Він бере участь у вітчизняних та зарубіжних виставках.

Протягом десяти років В.Свида очолював закарпатське відділення СХ УРСР.

Трудячі Закарпаття кілька разів обирали його депутатом Верховної Ради УРСР.

Одна за одною з'являються роботи скульптора, що незабаром приносять йому славу одного з кращих на Україні майстрів декоративного мистецтва. Серед них - багатофігурне рельєфне панно "Зустріч Радянської Армії з селянами Закарпаття", Декоративні тарілки з рельєфними зображеннями гуцула і гуцлі-

ки, а також барельєфи "Чотири пори року", експоновані на Всесоюзній виставці в Москві 1947 р., стали свідченням зрілої, доведеної майстерності В.Свида, а кращий з них - "Весна" - був придбаний Державною Третьяковською галереєю. Цього ж 1947 р. В.Свида виконав один із своїх шедеврів - композицію "Гуцулка з конем", котра свідчить про те, як глибоко розуміє він традиції народного мистецтва.

Наприкінці 40-х років В.Свида виконує "Гуцул", "Гуцулка" та "Іду в партизани".

Темою боротьби за мир об'єднані композиції "Лісоруби підписують Стокгольмську відозву за мир", "Голуб миру", "Збір підписів за мир у капіталістичних країнах".

Темі возз'єднання України з Росією присвятив рельєфи "Дума про возз'єднання", "Тост Мартина Тернового", "Опришки", виконані в 1953-1954 рр.

До своєї персональної виставки та республіканських виставок, присвячених 50-річчю Великого Жовтня, скульптор підготував такі чудові твори як "Весілля", "Повернення з загсу" та "Збирання яблук".

Фонд Свида В.І. був переданий на державне зберігання до архіву-музею 30.У.1969р.

В червні 1972 р. було проведено науково-технічну обробку і оформлено 30 справ без каталогізації документів.

На час впродкування фонд в наукових цілях не використовувався.

Порядко-
вий номер

ЗАГОЛОВОК ОДИННИЦІ
ЗВЕРІГАННЯ

Дата початку
і закінчення
(кращі дати)

Кіль-
кість
аркусів

Замовки

1.	Орнамент роботи В.І.Свиди. Тум. Док.2.	б/д	2	
2.	Афіші виставок скульптурних робіт В.І.Свиди. Док.3.	1966-1968	3	
3.	Каталог виставки скульптур В.І.Сви- ди.	1968	14	
4.	"В долгу перед народом". Стаття надрукована в газеті "Закар- патська правда" від 26 квітня 1966 р.		2	
	x x x			
5.	Довідка Художнього фонду СРСР, ви- дана В.Свиді про кількість робіт, виконаних в Будинку Творчості "Малори".	1955	1	

6. Атестати і довідки про навчання в господарських і деревообробних школах Ясеня та Домбоках.

1928-1934

25
23

Чеська мова.

Українська мова.

Док.21.

7. Посвідчення члена СХУ та СРСР

В.І.Свиди.

1954-1959

6

Док.2.

8. Трудова книжка В.І.Свиди.

1930-1940

10

Німецька мова.

Чеська мова.

9. Членський квиток Закарпатського обласного комітету Комуністичної партії України.

1955

2

10. Депутатські квитки Верховної Ради УРСР, Ужгородської міської Ради депутатів трудящих.

1951-1967

4

Док.2.

Порядковий номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРЕГАННЯ	Дата початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Замітки
✓ 11.	Наказ №845 Міністра культури УРСР "Про нагородження Почесними Грамотами товаришів, які брали участь у підготовці до відкриття вільної художньої виставки".	1967	3	
✓ 12.	Посвідчення, видане В.І.Свиді про оплату за навчання. Док.4.	1930-1933	4	
13.	Прохання В.І.Свиди в Міністерство шкільної освіти про звільнення його від оплати за інтернат. Док.2.	1930-1931	2	
✓ 14.	Лист замісника голови НРЗІ з приводу призначення В.Свиди майстром-інструктором в Ужгородському художньо-ремістичу школу.	1945	1	
✓ 15.	Лист Міністерства культури УРСР до В.І.Свиди з приводу придбання його картин. Док.2.	1962-1968	2	

Порядковий номер

ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ
ЗБЕРІГАННЯ

Дата початку
і закінчення
(крайні дати)

Кількість
аркушів

Значення

✓ 16.

Лист тресту "Закарпатліс" до в.о. директора Хустського лісокомбунату тов.Путко з приводу дозволу на одержання двох куб. відходів від розпилювання лісу для творчих робіт скульптору Свиді.

1968

1

✓ 17.

Довідка про умови вступу до деревообробної школи в Ясені.
Навчальнопис.

1930-1932

2

Док.2.

✓ 18.

Запрошення СХ УРСР на виставку творів В.І.Свиди.

1968

2

19.

Свідчення про приналежність до Протекторату Чехії і Моравії.

1940

1

Брош.
20000

20.

Депутатське листування.

18.II,
1959

2

21.

Депутатське листування.

6.IV
1959

2

x x x

Порядковий номер

ЗАГОЛОВОК ОБ'ЄКТИ
ЗБЕРІГАННЯ

Дата позачку
і закінчення
(крийолі дати)

Кількість
аркушів

Замовник

✓ 22.	Індивідуальні фото В.І.Свиди. фото-4.	50-60 pp.	4	
✓ 23.	фото В.І.Свиди під час роботи над скульптурами. Док.2.	50-60-ті pp.	2	
✓ 24.	фото В.І.Свиди в групі з невстанов- леними особами. Док.5.	50-ті - 60-ті pp.	5	
✓ 25.	В.Белічко."Натхненний співець Кар- пат", Г.Ярмич "Жива вода таланту" та ін.статті про І.Свиду, надруковані в газетах "Рад.культура".	26.XI.1959 -1967	8	
	x x x			
✓ 26.	Виписка з метричної книги про він- чання Федора Свиди та Марковської Гафії.	1928	1	
✓ 27.	Виписка з метрики про хрещення Ф.Свиди /брате/.	1928		

Порядковий номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Заставка
✓ 28.	Копії довідок про купівлю нерухомого майна Булеца Аннон /дружиною Свиди Ф./ у В.Свиди та інших родичів. Док.3.	1931-1936	3	<i>Dublo AKT 69 25.11.72</i>
✓ 29.	Виписка з метричної книги про смерть Ф.В.Свиди.	1931	1	
✓ 30.	Виписка з метричної книги про народження Федора Свиди.	1931	1	
В даний опис внесено 30 /тридцять/ справ.				
Опис склад головний охоронець фондів				
<i>M. Nikifor</i> — М.НІКОЛІШИН				
10 листопада 1972 р.				